

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.
Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela
cerkveno priznana in priporočena.

In Jaz Te Še Ne Ljubim?

Sestra Elizabeta.

Pod krono trnjevo, krvavo
si sklonil svojo trudno glavo,
da kri je vroča prikipeła,
z rubini čelo ti odela...
In jaz te še ne ljubim?

Pod biče stopil si grozeče,
ki žgali brazde so skeleče,
pa vzdihnil si, ko kri je lila,
"Zato, da bolj bi me ljubila!"
In jaz te še ne ljubim?

Kako je rezal križ globoko,
odpiral rano ti široko,
ko zadnjo pot si hodil svojo —
zato, da rešiš dušo mojo!
In jaz te še ne ljubim?

Na križ razpet si mislil na me,
vso srčno kri prelil si zame,
si ž njo na sveti les napisal,
da grehe moje si izbrisal...
In jaz te še ne ljubim?

Pod krono trnjevo, krvavo
si nagnil svojo trudno glavo,
umiral si ob misli eni:
"Ta duša mora priti k meni."
In jaz te še ne ljubim?

Kako, Gospod, je to mogoče,
ljubezen da ljubezni vroče
a meni se srce ne vname,
če tudi vse si toril zame...
O, daj mi, da te ljubim!

Zakaj Preganja Brezverstvo Cerkev Kristusovo?

Piše ... G...

(Dalje.)

Boja sveta zoper Cerkev Kristusovo ne moremo prav lahko razumeti. Kaj pa je zakrivila ta nevesta Kristusova, da jo spremlja sovraštvo in preganjanje od njenega početka, pa notri do današnjega dne? Kaj je zakrivila, da vidimo zoper njo skoraj vedno združene vse moči, združene v strastnem boju zoper njo? Če preiščemo zgodovino Cerkve in premislimo, kaj je ona storila, kako je ona delovala, ali nismo prisiljeni, da obrnemo na njo besede, ki jih je zapisal o njenem ustanovitelju Jezusu Kristusu

sv. pisec: "In je hodil okoli, deleč dobrote in ozdravljajoč vse; kajti Bog je bil ž njim?" (Dj. ap. 10,38.) Ali ni bila morebiti Cerkev, ki je zdrobila za človeka tako poniževalno poganstvo in vdihnila človeštvu novo, veličastno in vzvišeno življenje? Ali ni bila ona, ki je pripeljala ljudi iz teme nevere k svetlemu solncu resnice in milosti? Ali ni bila ona, ki je dala deželam, kjer je bila poleg malikovanja razširjena tudi posirovelost, pravo oliko? In kdo je odstranil oni strašni prepad, ki je ločil v času pred Kristusom različne stanove, ako ne sv. cerkev? Njo

vidimo v boju zoper napuh in skopost, zoper grešno vživanje in razkošje, njo vidimo v boju zoper toliko in toliko nečloveških in ostudnih navad—zmislimo se le na darovanje živih ljudi, posebno otrok malikom. Cerkev razširja med vsemi narodi svetost in vzvišeno ljubezen, navdaja srca s hrepenenjem po vsem, kar je dobrega in plemenitega, blaži in spopolnjuje človeka. Najboljši ljudje in najplemenitejši, kar jih pozna, svet, so bili udje sv. Cerkve, od nje vzgojeni. V nji vidimo sto in sto mučenec, ki so dali življenje za sv. Cerkev in njen nauk. V nji vidimo nepreštete množice misionarjev, ki so šli med pogane in krivoverce, da bi jih privedli do resnice in omike. V katoliški Cerkvi vidimo nebroj požrtvovalnih src, ki so vse svoje življenje posvetila Bogu in ljubezni do bližnjega. Najlepše čednosti in v največji meri so cvetele in še cveto v varstvu sv. Cerkve. Kdor ima oči, da vidi, in kdor le nekoliko ljubi resnico, mora priznati, da je Cerkev Kristusova neizmerno dobrega storila na zemlji. Ona je bila, ki je spremenila temne gozdove v rodovitna polja, ona je bila, ki je iz puščav naredila zelene travnike. Resnično, življenje Cerkve je življenje Kristusovo, vedni dan, poln solnčne svetlobe in gorkote, poln cvetja in sadov; življenje Cerkve je vedna setev in žetev dobrih posameznemu človeku in celi človeški družbi koristnih del.

Iz tega stališča toraj si ne moremo razlagati, zakaj preganja brezverstvo sv. kat. Cerkve. Ona je delila in še deli vsem ki jo hočejo poslušati in ubogati, neizmerne dobrote. Uzroke tega sovraštva moramo iskati drugje. Eden izmed glavnih vzrokov zakaj svet ne more videti Cerkve je, ker vidi svet v Cerkvi svojo tožiteljico. Življenje sveta vidi v življenju, ki ga predpisuje Cerkev, svojo obsodbo.

Ako bi Cerkev živila popolnoma mirno in ne bi skrbela, kaj se godi v svetu, kako žive ljudje, kako se obnašajo, ako se ne bi menila za vse hudobije, ki se na zemlji vrše, potem najbolj gotovo ne bi nikdar nastopili njeni sovražniki zoper njo, pustili bi jo pri miru. Toda sv. Cerkev ne more mirovati, zakaj od Kristusa je dobila zapoved, da naj uči vse narode spolnjevati, kar je on zapovedal. Ona mora svet napolniti z duhom Kristusovim. Ona pobija duha sveta, da bi svet prenovila. Ona stoji pred svetom, kakor Kristus in kliče vsem ljudem in jih pozivlja, da naj vravnajo svoje življenje po njenih zapovedih, da naj sprejmejo njen božji

nauk. In kakor je Kristusa svet preganjal, ravno tako preganja tudi njegovo Cerkev. Preglejmo življenje Kristusovo, pa bomo spoznali, da je njegovo življenje, življenje sv. Cerkve. Zakaj je svet Jezusa preganjal? Ker je bilo celo njegovo življenje nasprotno življenju sveta, ker ga svet, zatopljen v minljive stvari, ni mogel razumeti. Pride na svet. Bog se včloveči. Pa kje najdemo novorojeno Dete božje, kje se rodi kralj nebes in zemlje? Ali v prekrasni v zlatu in srebru se bliščeči palači? Ne! Ponižen pride na svet, ubog se rodi. V jaslih, v revnem, zapuščenem hlevcu ga najdejo priprosti pastirčki. Mogočni zemlje, posvetujaki ga ne iščejo, ker ga ne razumejo. Ne morejo razumeti, kako da se more tako globoko ponižati Bog. Ne razumejo ga, ker nimajo pojma, kaj more vse storiti ljubezen. In ker ga ne razumejo, ga preganjajo. Herod gleda v njem svojega sovražnika, ki mu hoče odvzeti kraljevi prestol. Zato ga sovraži in preliva kri nedolžnih otročičev misleč, da je uničil novorojenega Kralja Judov. Kraljestvo Jezusovo pa ni od tega sveta. On zapusti Bettlehem in se umakne v Egipt. Ko se vrne in odrase, nastopi svoje javno delovanje. Uči in svari, prosi in opominja, blagoslavlja in napoveduje kazen božjo, vse to, da bi ga svet spoznal. Toda svet ga ni razumel, zato ga preganja. In kako naj bi ga ne preganjal! Saj so njegovi nauki, njegove zapovedi tako nasprotni naukom in mišljenju sveta. On uči, da treba premagati samega sebe; svet koprni po prostosti, ki ne pozna ne Boga, ne Cerkve, ne pameti, ne mej. On uči ljubiti Boga in bližnjega; svet noče poznati in priznati Boga, namesto ljubezni do bližnjega uči samoljubje. Človek je na svetu zavoljo samega sebe, tako nam kličejo, povsod mora iskati lastno korist, povsod lastno srečo; vsi drugi so zavoljo njega; na nje je navezan, dokler zahteva to samoljubje, ko mu več ne koristijo, se loči od njih; za svoja dejanja ni odgovoren nobenemu in zato ne pozna dolžnosti ne do Boga in ne do bližnjega. Tako nas uči brezverski svet. Samo po sebi se razume, da ljudje, ki so prepojeni s takimi nazori, morajo sovražiti Kristusa in njegov nauk, ki prepoveduje človeku delati in živeti tako, kakor ga sili in nagiba njegova neurejena strast. Ker pa hrani Cerkev Kristusov nauk in stoji pred svetom, kot tožiteljica in obsojevalka njegovega življenja, zato svet tudi njo sovraži.

(Dalje prih.)

Strasna Rak-Rana:

Najnevarnejša rak-rana na modernem svetu, zlasti tu med nami v Ameriki, so ločitve zakonov. V vseh državah in v vseh mestih so vsa sodišča preobložena s temi slučaji. Mal prepirček doma, mala nazadovoljnost, hajd k sodniku in pojdimo narazen! Statistika ločenih zakonov lanskega leta je naravnost nekaj groznega! Kaj bo iz tega prišlo! Skoro za 20% se je letos to število pomnožilo! Kaj bo z našo državo, kaj bo z narodom?

Druge vere in ločinke vse dovoljujejo ločitev zakona in po ločenju sklepanje novih zakonov in to brez vseh težav. Njim zakon ni nič drugega, kakor navadna pogodba, kakor na pr. pogodba za kravo ali za hišo, ali kaj enakega! Na ta način se pa široko odpro vrata ločitvam zakonov! Ako je zakon samo pogodba med dvema, se ta pogodba lahko razveljavi, ako sta oba dela s tem zadovoljna. In to kadar hočeta!

Edina sv. katoliška cerkev še uči in pridiguje narodom o svetosti zakona in o nerazločljivi zvezi. Edino ona je še, ki čuva neustrašeno o zakonu to, kar je učil naš božji Zveličar in kot kakoršnega je Bog ustanovil v raju. Dal je Adamu le eno ženo, rekoč, "človeku ni dobro samemu, biti, naredimo mu pomočnico!" Zakon je božja ustanova, ne človeška. Predno se zavežeš, pomisli dobro, ne stopi v zakon kakor stopiš v gostilno, iz katere lahko vedno ven greš! Tu se gre za celo življenje! Pred altar greš? Zakaj? Zato, da bo tvoja prisega in tvoja zveza bolj trdna! Vse to kaže na svetost te zveze! Zato resno premisli preje, predno storiš ta korak! In ko si se že odločil in si se priglasil sv. cerkvi, da hočeš ta zakrament sprejeti, še te sv. cerkev, ta skrbna mati, noče takoj povezati! Še tri tedne moraš počakati! Še tri tedne imaš čas, da se lahko premisliš. Ako se po vsem tem vendar odločiš in prideš pred oltar, potem je tvoja stvar, ako si storil napako in stopil v zakon, ali stopil s to osebo. Nazaj ne moreš! In Bog ti da s tem svoje milosti! Ne pusti te samega. Ako si vredno pripravljen, v milosti božji, pristopil k oltarju,

o kako veliko doto dobiš v tem trenutku od Boga! Da, toliko dobiš, da če le hočeš s to milostjo delovati, boš srečen v tem zakonu.

Toda le sveta cerkev je, ki še to uči! Le mi katoliki še to verjemo! Vsi drugi okolu nas, so vse to zavrgli! In te ločitve so strašna posledica tega! O kako strašno zlo je to.

Kolika je krivica že glede otrok! Ti imajo pravico tirjati od starišev, od **obeh**, vzgojo. Oče spolnjuje vzgojo matere, mati očetovo! Ako ni očeta, ali ni matere, je vzgoja nepopolna! In otrok ima v svojem sreju že od narave ljubezen enako do očeta in enako do matere! Toda kaki reveži so otroci ločenih starišev! Ako so pri materi, ne smejo ljubiti očeta, ako so pri očetu, ne smejo ljubiti matere! ker oče sovraži mater in mati očeta! Ubogi sitotek tak otrok!

Kar se pa največkrat zgodi, taki siroteki se potikajo po raznih zavodih. Tuje učiteljice naj mu nadomeste mater in očeta! Ako pride v roke dobrim katoliškim redovnicam, je že še. Vendar pa tudi dobra redovnica nikdar ne more nadomestiti človeku očeta ali mater. Le eno materno srce je za vsakega človeka, le en oče je za nas! "Oče!" "Mati" kdo je to? Kaj se to pravi, imeti mater, očeta?" Ti siroteki imajo mater, pa je ne morejo imenovati mater? Kako naj jo nazivajo s tem sladkim imenom njo, ki jih je radi lahkomišljenosti, radi strasti, radi male trme, zavrgla in šla za svojim poželenjem; njo, ki je celo pozabila naravne zakone človeške narave, ker jo oslepila strast ali lahkomišljenost! Divje zveri v gozdu ljubijo svojo mladice in jih ne zapuste, dokler se sami ne morejo živeti, človeška mati pa, v dvajsetem stoletju, ki je obsevano s toliko "svetlostjo moderne prosvitljenosti" (?) pa pozabi te naravne zakone in zavrže lastno dete svoji strasti na ljubo! Da živela taka "prosvitljenost" in "naprednost!" Čast Vam, ki tako naprednost k zlemu proslavljate! Le drvite za sleparji, ki vas pehajo v strašno gorje!

Nepozabni Dnevi.

Nepozabni nam ostanejo dnevi od 22. do 29. febr. letos. Tedaj smo imeli srečo in čast, da smo imeli celi teden v svoji sredi našega iskreno ljubljenega prijatelja in zagovornika, cerkvenega kneza, Mil. G. škofa Koudelka iz Clevelanda, O. Ko je bil lani jilija prvič pri nas, da je birmal otroke v imenu New Yorškega nadškofa, tedaj smo boječe izrazili željo, da bi bili jako hvaležni mil g. škofu, ko bi hotel še

enkrat priti k nam in sicer kot misijonar za celi teden. Navdušeni in goreči apostol slovanskih narodov v Ameriki je takoj obljubil, da pride z veseljem. In res, 21. febr. zvečer smo ga slovesno sprejeli v svojo sredo.

Sv. misijon se je začel 22. febr. in se končal v nedeljo zvečer, 29. febr. Vsaki dan je imel mil g. škof po tri govore in en stanovski pouk. O, s kolikim navdušenjem ga je ljudstvo poslu-

šalo! In govore, katere je imel, bili so tako polni svetega navdušenja, da so vsakdan privabljali več in več ljudstva od blizu in daleč. Cele ure daleč so se ljudje pripeljali pozno zvečer, da so slišali te apostolske govore. In kdor je bil pri eni pridigi, ni mogel več pustiti niti ene, da bi ne bil pri njej. Celotangleži so prihajali, dasi niso razumeli, vendar način prednašanja mil. g. govornika, jim je povedal, o čem govori.

ljubitelju nedolžnih duš, katerega so sprejeli iz rok mil. g. škofa Koudelka. O kako jim je žarelo lice veselja! In pa te prisrčne besede mil. g. škofa! Mil. g. škof je znan kot velik prijatelj mladine! Še sedaj kot škof gre vsaki dan v šolo in poučuje šam v svoji šoli od 8 do 11. dopoldne. Sam pripravlja otroke za sv. zakramente. In to je njegovo največje veselje. Tako je razumljivo, da pozna otroško srce, da mu zna ubrati prave strune. Do solz je ganil

Rt. Rev. J. M. Koudelka.

Zadnji dan je bil posebno slovesen. Ta dan smo prvič storili, kar so sv. oče lani zapovedali radi sv. obhajila otrok. Cela vrsta maličkkih nedolžnih angelčkov, smo pripravljali k mizi Gopodovi, da so sprejeli prvič sv. obhajilo iz rok mil. g. škofa. Med njimi jih je bilo nekaj, ki niso bili veliko nad 7 let stari. O kako krasen prizor je bil to! Na desni oče, na levi mati, sredi pa nedolžni otročiček, tako so se bližali drug za drugim k oltarju, k Jezusu,

vsakega! Res, sv. očeta vodi sv. Duh. Ves katoliški svet mora biti hvaležem sv. očetu za ta dekret. Nedolžno srce čuti srečo prihoda Ljubitelja nedolžnih duš! Zato, "pustite male k meni!" ne samo velikih, v katerih srcih je že morda pokvarjenost in pohujšanje! Pripeljite jih preje k meni, predno jih dobi satan v svoje kremplje, pustite jih k meni, dokler so mali.

Popoldne ob treh je bila najprej misijonska pridiga. Po pridigi so se otroci zbrali okrog

krstnega kamena in slovesno v imenu cele fare ponovili krstno obljubo ter prisegli Jezusu in sv. rimski katoliški cerkvi večno zvestobo. Za otroci je vstala vsa cerkev in vzdignila desne roke v prisego in glasno zaklicala: "Katoličan sem! To je moja čast! Kot katoličan hočem živeti! Kot katoličan misliti! Kot katoličan delovati, kot katoličan tudi umreti! To danes slovesno prisegam!" Nato je bila sv. birma, pri kateri je 60 otrok in nekaj odrasčenih sprejelo zakrament sv. birme.

Posebno slovesen je bil sklep. Naj prej je mil g. škof posvetil misijonski križ, katerega so dečki, oblečeni v višnjeva strežniška oblačila, nesli v slovesni procesiji po cerkvi v spremstvu vseh katoliških in narodnih društev, ki so se udeležila procesije s društvenimi znaki in s zastavami.

Nato je bila sklepna misijonska pridiga. Po pridigi so se zbrali otroci pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom in so slovesno prosili Jezusa odpuščanja za vsa razžaljenja, s kate-

rimi smo ga žalili v naši župni cerkvi pričujočega. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so zopet in zopet malički dvigali proti Jezusu nedolžne ročice in prosili Jezusa odpuščanja: "Grešili smo! Boli nas to! Odpusti nam, o Jezus, odpusti! in smili se nas!"

Papežev blagoslov in zahvalna pesem sta zaključila lepi čas sv. misijona.

Med sv. misijonom so matere iznašle veliko ljubezen gorečega apostolskega škofa do malih otrok. Zato so drugi dan pripeljale k zadnji maši mil. g. škofa vse svoje otročite! Po maši so pa obsule veliki oltar in mil. g. škof je moral vsakega otročička posebej in vsako mater še enkrat blagosloviti.

S solzami v očeh smo se poslovlili od mil g. škofa hvaležni za toliko uslugo, katere mu nikdar dovolj povrniti ne bomo mogli. Globoko v srcu pa čutimo ljubezen do tako gorečega apostola za zveličanje naših duš in tolikega ljubitelja slovanskih narodov v Ameriki. Bog naj ga obilno blagoslovlja.

Družba sv.

Rafaela.

Trgovina s Slovenskimi Dekleti v Severno Ameriko.

Zahvalimo se vsem rojakom, ki so nam v tej zadevi pisali in sporočili svoja mnenja, pa tudi svoje skušnje. Dobili smo namreč precej osebnih pisem in sicer od najodličnejših rojakov zlasti iz obeh v članku omenjenih naselbin, od rojakov, katerih veljava in skušnja daje njih izvajanjem veliko vrednost. Bili so to rojaki duhovskega stanu, en zdravnik, urednika obeh listov in rojaki, ki so treznomisleči možje in ameriškanski državljani. Tako je prav! Stvar je važna. Gre se za čast celega naroda v Ameriki. Tudi oba lista v obeh naselbinah sta odgovorila in pojasnila in sicer precej stvarno.

Mi odkrito priznamo, da nas je ta članek silno globoko zadel v srce. Svojim očem nismo vrjeli, ko smo prvič prebrali! Kako je mogoče, da se piše kaj takega!

Takoj smo se odločili, da k temu ne smemo molčati. Kot Rafaelova izseljeniška družba,

smo prvi poklicani, da damo pojasnilo in odgovor na to. Ako bi res kaka "trgovina" obstajala, bi bila ravno naša dolžnost, se takemu početju ustaviti z vso silo. Toda do sedaj o tem nismo ničesar vedeli.

Toda zakaj smo pa priobčili v listu ta članek?

Mi smo vedeli naprej, da nas bojo kake hitre narave obsodile in morda tudi, da bo kdo list vrnil! Vendar, nam se gre za stvar! In list kot glasilo izseljeniške družbe ima namen žrtvovati se za stvar, neglede na lastno korist. Stvar je prva, vse drugo je postransko! Da smo se pa vklub temu odločili priobčiti cel članek kakor je spisan, so bili pa sledeči uzroki:

1) Članka ni morda priobčil kak zakotni list, dvomljive vrednosti in poštenosti, ampak list, ki je pisan od mož, ki s stvarjo, z izseljeništom, mislijo resno in jim na srcu blagor naroda. Spisala ga je oseba, ki ima

ravno v tem prašanju velik vpljiv in veliko besedo, ki ni znana, da bi bila strastna naciona-
listinja in sovražnica slovanskih narodov. Pač
pa oseba, ki je navdušena za blagor katoliških
deklet, ki je navdušena za varstvo ubogih žrtev
modernega paganstva in svobodnih strastij.
Toraj, kakor pravimo s tujo besedo, spisala ga
je: "kapaciteta." Tudi ni spisan s slabim na-
menom sramotiti nas, ampak koristiti dobri
stvari. Ali bi bilo umestno, ako bi padli proti
njej s sirovostjo, jo napodili s par neolikanimi
izrazi in psovkami? Ali bi s tem oprali čast
naroda? Ali bi komu dokazali, da ni res? S
studom bi vsak pošten človek odložil tak proti
dokaz, ki bi le zbudil sumnjo, da hočemo z
upitjem in zmerjanjem pokriti resnico. Take
roparske dokaze rabi le tisti, ki se resnice boji.
Mi smo si pa mislili, poglejmo, kaj in koliko je
resnice na tem. Morda je pa le kaj na vsem
tem!

2. Da se spozna resnica, treba preiskave!
Ko bi imeli podružnice v teh dveh naselbinah,
bi izročili vso zadevo tem, ki bi preiskali vso
stvar in o vspehu poročali. Ko bi nas rojaki
bolj podpirali, da bi zmogli stroške, bi v po-
sebni okrožnici opozorili rojake na članek.
Vendar ga pa morajo zvedeti vsi rojaki, zlasti
resni možje v obeh naselbinah. Treba vse-
splošnega zanimanja za stvar. Tako se dobi
veliko mnenj in pa tudi veliko dokazov. Tako
nam ni ostalo družega, kakor da smo ga priob-
čili v družbenem glasilu.

3. Morda rojaki ne vedo, da vsa ta očitavanja
in obtožbe niso nič novega. Vsa ta očitavanja
proti slovenskim saloonom so že stara in se je
z njimi pečala že nekekrat tudi izseljeniška
oblast na Ellis Islandu. V spomin nam pride
zlasti nekaj slučajev, katere smo imeli že pred
dvema letoma. Tako n. pr. je prišla sem neka
Marjeta Z.... namenjena v Colorado. Toda
predno je prišla sem, so dobili na otok ano-
nimno ovadbo, da je dekleta speljano sem s sla-
bim namenom. Spovedala je, da je šlo iz njene
vasi že več deklet ravno na ta saloon. Več
kakor 14 dni je reva prejkala na otoku v
strahu, kaj se ž njo zgodi. Mej tem časom je
pa komisija na licu mesta preiskala po posebnem
svojem zaupniku ves slučaj. Dekle so
spustili, toda pod nadzorstvom. Vemo za ena-
ke slučaje iz Clevelanda, Ohio, in tudi drugod.
Toraj stvar ni tako izvita iz trte, ampak prihaja
naravnost iz rojakov samih, ki so poslali take
ovadbe ali tako poročali raznim detektivom in
zastopnikom mejnarodne komisije za Varstvo
deklet.

4) Dalje smo si pa tudi mislili, morda je pa
kje le kaj resnice na vsem! Morda imajo pa
kje kake dokaze za te trditve! Koliko najraz-
ličnejših goljufov in še bolj umazanih "trgovin"
se je tekom zadnjih let odkrilo v Ameriki in
sicer mej osebami, da je vse strmelo, da je to

sploh mogoče! To, česar preje nihče niti mis-
liti ni mogel, se je odkrilo kot sramotna resnica.
Kaj, ko bi bilo tudi tu kaj resnice? Toraj, na
dan s stvarjo in čujmo, kaj so sodbe! Ali bi nas
ne bilo sram, ako bi se res kje kaj takega vršilo,
pa bi mi, ki smo ravno za to tukaj, o tem še
vedeli ne, ali bi morda celo dokazovali na-
sprotno? Toraj z resnico na dan!

Sedaj pa naj sodijo rojaki sami, ali smo imeli
prav, da smo to priobčili? Ne, ne bojimo se
"posledic," kakor nam je nekdo pisal! Nam je
stvar in resnica nad vse!

Katera ognjevitava narava hoče iz tega izvajati
kake posledice proti družbi ali proti listu pred-
no čuje naše mnjenje, le naj jih! Saj vendar
nismo otroci, katere se mora le hvaliti, in, ki
mislijo, kar je naše, mora vsakdo hvaliti in
sicer že zato, ker je naše! Kdor nam tako malo
zaupa, nas tako naglo obsodi, sploh dolgo
stanovitven ne bo! Če kak slovenski list, ima
naš list pred očmi le: Resnica in pravica! Vse
dnevne dogodke mi ne moremo sporočiti tako,
kakor drugi listi! Poročati moremo le gola
dejanja! golo resnico!

Zato smo zelo hvaležni za stvarna sporočila
rojakov, katere smo porabili kot dokaze naših
trditvev na Dunaj!

Naše mnenje pa je:

Res je saloon nevaren kraj za vsako deklo,
da se moralno ne zgubi. Poznamo veliko slu-
čajev, kjer so se poprej dobra in poštna de-
kleta popolnoma moralno zgubila nad katerimi
bi se človek razjokal, kakor se je Jeremija nad
Jeruzalemsko podrtijo, zakaj vse, kar je bilo
svetega in lepega na njej, vse je šlo!

Tako nam piše neka bivša služkinja v saloonu,
sedaj že žena: "Jaz sem služila več let v sa-
loonu! Bila sem nespametna, da sem se dala
premotiti obljubam! O, koliko sem se že pre-
jekala radi svoje zaslepljenosti! Le kaj mi je bilo,
da sem poslušala te obljube! O svarite, le svarite
v mojem imenu dekleta, naj ne hodijo služiti v
saloon." Še v starem kraju smo čuli očeta, ki
je pustil svojo hčer v Ameriko k svojemu bratu
v saloon, da je rekel: "Ko bi imel sto hčera,
pa bi raje vsaki na hišnem pragu odsekal glavo,
predno bi še eno spustil v Ameriko v saloon."
Znane so tudi razmere pred leti, kjer so bile
licence ceneje. Neki dopisnik nam v jako dras-
tičnih besedah tudi popisuje razne oglase po
listih, s katerimi se vabijo dekleta v take
službe.

Nasproti pa poznamo veliko slovenskih de-
klet, ki že leta služijo v saloonu, pa so zgledna
dekleta, da vzor deklet! Imamo med njimi tudi
nekaj naročnic našega lista, ki list jako z na-
vdušenjem bero in razširjajo! Ravno te dni se
je nova naročila iz nekega hotela v Ind. Iz
njenega pisma sije poštenost in vernost in
pristo slovensko srce. Iz tega sledi, da je
mogoče tudi v saloonu služiti in pošteno živeti.

Popolnoma se strinjamo z odličnim rojakom iz Clevelanda, ki po svojem poklicu pozna zlasti to naselbino, bolj kakor malo kdo drugi. Ta piše:

"Gotovo je, da ni nobenega organiziranega prometa z slovenskimi dekleti. Resnica je, da dosti saloonerjev dobi svoje služkinje iz starega kraja, toda ta dekleta imajo večinoma jako malo opraviti s saloomom. Vendar se jim pa radi tega ne more ničesar očitati. Vzrok za to importiranje je, ker dekleta, ki so tu vzgojena in se priučijo angleščine, ne gredo služiti, ampak si poiščejo lažjega dela po tovarnah in trgovinah, kjer več zaslužijo in imajo tudi več prostega časa. Resnica je seveda, da se taka dekleta dostikrat preje omože kot druge. Pa to ni vzrok vselej saloon, ampak razmere, v katerih živi. Glede morale se mora seveda tudi priznati, da je nevarnost, ker pridejo v dotiko z raznovrstnimi ljudmi, tudi pijanci, ki niso nič kaj izbirični v svojih pogovorih. Toda po mojem mnenju deklet, ki služijo v ameriškem saloomu, gotovo v nobenem oziru ni nič slabša, kakor "natakariča" doma v Evropi." Jako pametne in premišljene besede?!

Iz Pueblo nam piše odlični gospod, ki enako že po svojem stanu pozna dobro razmere svoje naselbine: "Saloonkeeper" res semtertja pošlje vozni listek kakemu dekletu v domovini, navadno svoji sorodnici ali znanki! Toda tu ima pa deklet na prosto voljo ali hoče služiti pri njem ali ne. Mnogo naših deklet služijo pri Amerikanskih družinah, ki jih imajo jako radi kot pridne, poštene in zanesljive osebe.

Dekleta dobro vedo, ali vsaj kmalu tukaj zvedo, da jim ni treba pri pošiljatelju karte ostati, ako nočejo. Saj bi izseljenka lahko povzročila dotičnemu neprilike in pa kazen \$50 in bi se lahko brezplačno peljala nazaj v domovino. Tedaj o kaki "trgovini" sploh niti govora ni.

Pri nas niso marali za dekleta po saloonih in vinotočih, še predno je mesto izdalo naredbe proti natakaričam, ker so smatrali to sramotno za saloon in pa za nedostojno, ker je proti temu že ves ameriški čut.

Kraji popivanja se res malokje drže dosti obzirno ali dovolj dostojno. Posebno nesrečna

je navada ali razvada takozvanega "treatanje." To grda razvada širi razuzdanost in pijančevanje! Pueblo je v tem, kakor vsa druga ameriška mesta. Saloonkeeper, ki ima polega saloona še boarding house, si mora držati služkinjo, ki pa trdo zasluži svojo plačo in čaka primerne prilike da se omoži in si tako zagotovi pošteno prihodnjost. Toda naša dekleta se navadno ne silijo tja, kjer se popiva. Le redko se najde kaka nespametno deklet, ki se sama sili tja, kamor ne spada, zlasti ako je gospodinja ali morda celo mati premalo pazna. To so pa le izjeme in so se vedno godile. Grajati se mora vse, kar je mladini pogubno. Toda podtikati slučaje celemu narodu, je pa nad vso mero krivično!"

Obema tema dvema izjavama pritrdimo popolnoma tudi mi. Res skrajna krivica je, podtikati nam vsem nekaj, česar ni v resnici. Toraj mi konstatujemo, da **med nami ameriški rojaki do sedaj niti govora ni o kaki "trgovini," še manj o kaki organizirani trgovini.** Zato naj bi bila dolžnost gospodov na Dunaju, da bi se bilj preje na nas obrnili za pojasnilo in za mnenje, predno so priobčili ta članek, ki obsega teške otožbe zoper nas vse Ameriške Slovence. Mej tem, ko se nekaterim očita kriminalna dejanja, se očita na drugi strani drugim, da smo brezskrbni in malomarni, da k tolikemu hododelstvu molčimo in mirno gledamo. Priznavamo radi, da se je to zgodilo iz gorečnosti za dobro stvar! Toda tudi gorečnost ima svoje meje! Zlasti je pa neodpustno, ako se nekaj kar naravnost trdi kot resnično in to podtika celemu narodu! Ne, imamo ameriški slovinci svoje napake, imamo med seboj marsikaj, kar ne zasluži pohvale, imamo rojake, ki ne živijo vzorno, ki delajo sramoto svojemu slovenskemu imenu, toda, da bi se komu mogla dokazati ta sramotna trgovina, pa ni res.

Zatoraj v imenu rojakov slovesno protestujemo proti takemu sramotnemu ameriških Slovencev in zavračamo to z vso odločnostjo kot krivično in neresnično in brez vsake prave podlage!

Družba Sv. Rafaela,

o. Kazimir Zakrajšek, O.F.M., tajnik.

Velikanocna Spoved!

Sv. postni čas je zopet tu. Z vso svojo resnobo in svetostjo trka na naša srca in nas kliče nazaj k Bogu, nazaj v naročje naše dobre matere sv. cerkve v dobri in skesanji spovedi! Kliče nas k veliki pojedinosti katero je pripravil Jezus, naš Odrčšenik, svojim ljubljencem v Zakramentu sv. Rešnjega Telesa!

Sv. cerkev nas bo te dni klicala k sv. zakramentu! Kazala nam bo sv. Križ in na njem

Tistega, ki je dal za nas svoje življenje, ki je dal svojo kri za naše zveličanje! "Glej, koliko je vredna tvoja duša!" Tvoj Bog toliko za njo stori! Ti pa . . . !

Razni misijonerji bojo obiskovali naselbine in dajali prilike rojakom, da opravijo svojo dolžnost!

Rojaki, ne pozabimo porabiti prilike, ki se nam bojo ponujale! Ako v kraj pride duhov-

nik, katerega razumeš, ne odlašaj! Pojdi, odloži zopet butaro grehov! In pokrepčan boš zopet za eno leto. Morda bo to tvoja zadnja spoved v življenju! Morda drugo leto, o velikanočnem času boš že ležal mrtev v grobu!

Lani je misijonar obiskal neko slovensko naselbino. Rojak, ki se je imenoval sebe "naprednega," se je norčeval iz rojakov, ki so šli k spovedi: "Le pojdite f... poslušati! Jaz ga pa ne grem!" Slučajno ga je srečal duhovnik in mu prigovarjal, naj pride tudi on. Zastonj! Smejal se mu je. Malo mesecev potem je bilo, ko so temu duhovniku sporočili: "Gospod, se spominjate tega in tega, ki se Vam je posmehoval, ko ste ga navajali k spovedi? V jami ga je pobilo. Prinesli so ga v bolnišnico še živega. Ko se je zavedel za trenutek, zaklical je še: "Po gospoda! Po gospoda!" "O zakaj se nisem o velikinoči spovedal!" in kmalu na to umrl." Vse rojake v naselbini je to pretreslo! Zatoraj ne odlašajmo! Ako pa v kako naselbino do sedaj še ni prišel duhovnik, poskrbite si ga gotovo! Obrnite se na bližnjega slovenskega

duhovnika. Ali obrnite se na družbo sv. Rafaela v New Yorku.

Kaj nam pomaga, če si vso Ameriko spravimo v svojo last, če si pridobimo vse milijone ameriške, če bomo pa pogubili svojo dušo in se vekomaj nesrečne storili! Delaš v jami, globoko pod zemljo. V vedni nevarnosti si, da te ne pobije! Koliko tvojih prijateljev je že pobilo! Pomisli nazaj! Kaj misliš, da se tudi tebi ne more pripetiti nesreča? Kje imaš zagotovilo varnosti? In ako te Bog nenadoma pokliče iz sveta, kaj bo s teboj? Kaj ti bo potem koristilo vse premoženje, kaj vse razveseljevanje, kaj vse uživanje! Kaj boš imel od tega, ako si bil "napreden," ako si bil morda celo "svobodomiseljn," koristilo ti pa bo, če boš "krščanski" če boš veren kristjan!

Če se ti pa prijatelji posmehujejo, ako spolniš svojo dolžnost, le pusti jih! Prišel bo čas, ko se ne bojo smejali, ampak ko bojo obžalovali svojo nespamet in zmotu.

Toraj, dragi, vsi opravimo velikanočno dolžnost!

Prva Vzgoja.

Piše Rev. J. T.

Človek je takoj v mladosti nagnjen k dobremu in slabemu. Ze v najnežnejši dobi se kaže otrok zmožnega za dobro in slabo. Navade prvih let se pa težko izrujejo v poznejših letih. Zato je treba, da pomagamo otroku premagati slaba nagnjenja, da ga izpodbujamo k dobremu in odvrčamo od slabega. Le tedaj bo rastel kakor nežna cvetka in se nagnil po naši volji.

Deček je njiva, katero je Bog posejal s zrnji kreposti. Toda to zrno bo zamorila ljulka, katero seje sovražnik v srca, ako ne prihiti radodarna roka in je ne izruje o pravem času.

To so spoznali že stari pogani.

Slavni Plutarh piše v Likurgovem življenju: "Kakor je treba takoj od rojstva ravnati ude, da se razvijajo redno in ravno, tako je treba takoj v začetku likati in popolniti otroške značaje; kajti ona narava, še vsa sveža in mehka, je lahko upogibljiva, in dobre navade se vtisnejo lažje v otroško dušo. Kar se utrdi, je težko upogniti. Kakor pečat v mehke vosek, tako se vtisne nauk v spomin otroku."

Isti pisatelj trdi, da je pravočasna vzgoja vir vsega dobrega in poštenega. Pravi tudi, da dober učitelj vsaja dobre opomine in zdrave ukaze v mlade učence prav tako, kakor izkušen poljedelec kole opore ob nežnih rastlinah, da rastejo ravno.

Kakor pogani, istotako učijo krščanski pisatelji. Dokazov krščanskih pisateljev je toliko in tako jasnih, da ne preostaja nikakega dvoma.

Sv. Klemen Aleks. pripisuje dobri vzgoji, ki se poda mladim sreem, vsa lepa nagnjenja, vse kreposti, vse dobro.

Sv. Bazilij piše: "Mladenič je enak mehkeemu vosku, ki prejme in ohrani ono obliko, ki mu jo damo." In kliče: "Trudimo se toraj, da bomo takoj v prvih letih prodrli otroku v dušo in ga vadili v dobrem!"

Isto uči sv. Hieronim: "Otrok" pravi on, "ima v naravi nekaj, kar ga stori upogljivega, da ga upogibamo po svoji volji. Zato ga je treba vaditi v dobrem, dokler je mlad, dokler ima dušo, ki se pusti voditi." In drugodi: "Le s težavo je izrovati, kar je prišlo v dušo v otroških letih. Posoda ohrani dolgo duh in okus po pijači, katere se je nasrkala, ko je bila nova. . . . Kakor voda sledi prst, ki ji zariše pot, tako se

ta nežna doba upogne na eno ali drugo stran; kamor jo boste peljali, vam bo sledila."

Nič manj so mogočne besede slovitega Pavla Segneri. Ta prvak laških govornikov in istočasno iskušen učitelj piše v svojem "Cristiano istruito," sledeče: "Otroška doba je liki kamen, pripravljen za delo. Kakor kamen, tako sprejme ona vse poteze kreposti in napak, ki se dajo s prvimi udarci. In ona naravna oblast, ki jo imajo višji nad nižjimi, stori, da imajo njihovi opomini in zgledi neprezežen vpliv. Zato je treba začeti v pravem času; zakaj, kakor je lahko utrditi otroka v dobrem, dokler je upogljiv, istotako ga je težko omehčati, ko je postal trd in neupogljiv."

Poslušajmo, dragi rojaki in rojakinje, nauk teh mogočnih učiteljev. Skrbimo za otroke, katere nam je izročila božja Previdnost! Preskrbimo jim takoj v nežnih letih krščansko vzgojo! Pomagajmo jim v dobrem in jih oddaljmo od slabega! Pazimo vedno, da se ne udajo slabim razvadam in tako jih bomo videli rasti družinam v tolažbo, družbi v čast, stopajoče po poti, ki edina vodi do pravega cilja.

Katoliška organizacija Kolumbovih Vitezov (Knights of Columbus), je dala nov dokaz svojega verskega prepričanja. Kakor znano, so ustanovili ameriški škofje v Washingtonu, D. C. katoliško vseučilišče za vse Združene Države, kjer se morejo katoliški mladeniči izobraževati v znanostih, ne da bi bili v vedni nevarnosti, da jih brezumni profesorji oropajo najdražjega biserja sv. vere. Toda ta ustanova potrebuje velikanske svote denarja vsako leto za vzdrževanje. Katolikov je toliko milijonov v Združenih državah, ali bi ne bila sramota, ako bi si ne mogli vzdrževati svojega lastnega vseučilišča. Tako so sklenili Kolumbovi Vitezi, da bojo kot katoliška organizacija, tudi temu zavodu stali na strani in ga podpirali. Te dni so izročili vseučilišču \$148.397.15 za vseučiliško knjižnico. Poleg tega daru dobil je zavod tudi veliko osebnih darov v ta namen in veliko raznih dragocenih knjig, tako da bo sedaj ta knjižnica ena največjih in najlepših v Združenih državah! Čast taki katoliški organizaciji!